

Anvisning om stödpersons- och stödfamiljeverksamhet i enlighet med socialvårdslagen

Socialvårdslagen (1301/2014) § 28:

Referensgruppsverksamhet samt en stödperson eller stödfamilj kan ordnas för ett barn eller en ung person som behöver särskilt stöd eller för hans eller hennes familj för att trygga barnets eller den unga personens hälsa eller utveckling.

Socialvårdslagen § 3

6) barn som behöver särskilt stöd ett barn vars uppväxtförhållanden äventyrar eller inte tryggar barnets hälsa eller utveckling eller som genom sitt beteende äventyrar sin hälsa eller utveckling eller som på grund av de orsaker som anges i 3 punkten behöver särskilt stöd.

3) person och klient som behöver särskilt stöd en person, som har särskilda svårigheter att söka och få behövliga social- och hälso-tjänster på grund av kognitiv eller psykisk funktionsnedsättning eller sjukdom, missbruk av berusningsmedel, samtidigt behov av flera stöd eller på grund av någon annan motsvarande orsak och vars stödbehov inte är förknippat med hög ålder så som föreskrivs i 3 § i lagen om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre(980/2012), nedan äldreomsorgslagen;

Avsikten med tjänsten är att förebygga behovet av långvarigt stöd och korrigerande tjänster. Tjänsten är inte avsedd för att göra det möjligt för föräldrarna att arbeta eller studera.

Familjerna styrs till tjänsten från andra tjänster för barnfamiljer, och man kan ansöka om tjänsten på eget initiativ. Familjerna bör erbjudas stöd så tidigt som möjligt i situationer, där föräldrarnas resurser och vanliga tjänster för barn på basnivå (t.ex. rådgivningar samt övrig hälsovård, dagvård, undervisning, ungdomsarbete) är otillräckliga, men där man inte heller behöver vara klient hos barnskyddet.

Stödpersonen och stödfamiljen stöder barnets uppväxt och utveckling i vardagliga sysslor. Den viktigaste uppgiften är att vara en vuxen som lyssnar och är närvarande. Lämplig som stödperson eller stödfamilj är en pålitlig och trygg vuxen med en tillräckligt stabil livssituation, som har tillräckligt med tid för stödverksamhet och rum för barn samt som motiveras av en genuin vilja att fungera som lekmannahjälpare.

Särskilt av stödfamiljen krävs förmåga och vilja att svara på barnets behov, och ibland i rätt krävande situationer, förmåga att verka i samarbete med barnets familj och socialarbetaren samt förmåga att möta det som är annorlunda. Stödfamiljen ska också vara positiv och öppen, smidig och engagerad. Stödfamiljen kan vara en barnfamilj, ett barnlöst par eller en ensamboende.

Stödpersonen träffar barnet i dennas egen livsmiljö i tecknet av gemensamma aktiviteter, stöd för skolgången eller en fritidssysselsättning. Träffarna hålls oregelbundet exempelvis med två veckors mellanrum och räcker per gång ungefär ett par timmar.

Barnet besöker stödfamiljen i allmänhet ett veckoslut per månad samt eventuellt en längre period under ferier.

Serviceprocessen

Ansökan görs till Raseborgs stads familjecenter. Ordandet av servicen baseras på en bedömning av familjens servicebehov, på socialarbetarens servicebeslut och en klientplan.

Inledningsvis är det viktigt att entydigt komma överens om målsättningarna för stödförhållandet, dess intensitet och längd. Planen utarbetas tillsammans med klientfamiljen, stödpersonen/stödfamiljen och socialarbetaren. Stödpersonen/stödfamiljen och staden uppgör dessutom ett skriftligt uppdragsavtal om verksamhetens innehåll som grund för frivilligarbetet. Stödpersonen/stödfamiljen rapporterar regelbundet om verksamhetens utfall. Man granskar tillsammans med jämna mellanrum hur planen och målsättningarna har förverkligats. Stödförhållandets avslut ska också förberedas noggrant.

För stödperson- eller stödfamiljtjänsten upp bärs ingen klientavgift.

Ersättningar

Lagstiftningen har inga bestämmelser angående arvoden eller kostnadsersättning till stödfamiljer eller stödpersoner.

Till stödpersonen betalas som vårdarvode 20 euro/träff per barn som får stöd. Av kostnaderna för träffen (t.ex. kafébesök, inträdesavgifter) kan ersättas enligt överenskommelse på förhand och mot kvitto.

Resekostnaderna kan vid behov ersättas skilt. Om man inte har tillgång till kollektivtrafik till rimliga villkor (t.ex. beträffande tidtabeller) kan stödpersonen ersättas separat enligt överenskommelse på förhand för utnyttjande av egen bil när hen reser tillsammans med stödtagaren. Kilometerersättningen baseras på FPAs gällande sjukförsäkringstaxa (år 2017 0,20 euro/km). Egen bil får användas under förutsättning att fordonets försäkring innehåller resenärsförsäkring och att föräldrarna har gett lov att transportera deras barn.

Till stödfamiljen betalas som vårdarvode 50 euro/vårddag per barn och kostnadsersättningen är 20 euro/vårddag per barn.

För transport av barnet till stödfamiljen kan kilometerersättning beviljas stödfamiljen eller föräldern med ett skilt beslut av socialarbetaren (FPAs sjukförsäkringstaxa).

Stödpersonen/stödfamiljen tillställer familjehandledaren med 1-3 månaders mellanrum en rapport av träffarna med stödtagaren. På basis av rapporten betalar staden en ersättning på kontot. Staden bör tillställas ett skattekort, eftersom vårdarvoden och kostnadsersättningarna är beskattningsbar inkomst. Det lönar sig att uppge arvoden och kostnadsersättningen i skattedeclarationen som avdrag, såvida de inte har beaktats i beskattningen på förhand.

Vårdarvodet och kostnadsersättningen granskas i enlighet med den justering av familjevårdsarvodet och kostnadsersättningen som social- och hälsovårdsministeriet gör årligen (familjevårdslagen 263/2015).

Stödpersonens och stödfamiljens ställning och socialskydd

En person som handhar minderåriga ska presentera ett straffregisterutdrag innan verksamheten påbörjas (lag om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn 504/2002).

Stödpersonerna och -familjerna har tystnads- och sekretessplikt. Denna plikt är i kraft också efter det att frivilligarbetet har avslutats.

Det är fråga om frivilligarbete i uppdragsförhållande där syftet med servicen inte är att ersätta en professionell stödperson/familjevård.

Stödpersonen och stödfamiljen omfattas inte av det social- och pensionsskydd som ordnas av arbetsgivaren, de har således inte semester-, dagpenning-, arbetstids- mm. förmåner.

Staden har försäkrat stödpersonerna och -familjerna för olycksfall (gruppförsäkring).

Utbildning och handledning av stödpersoner och stödfamiljer

Enheten för barn- och familjearbete koordinerar verksamheten och ansvarar för inskolningen samt erbjuder rådgivning och konsultationer under stödförhållandet.

Rådgivning och tilläggsinformation:

Familjecentrets socialarbetare

019-289 3051

Bakgrundsinformation:

<https://www.thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/peruspalvelut/sosiaalipalvelut/tukihenkilot-ja-perheet>